

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 369 / 23.09.2025

Biroul permanent al Senatului

337 / 29.09.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind modificarea și
completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea
și exercitarea profesiei de avocat**

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (b369/03.09.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4935/08.09.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D695/09.09.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile legislative vizând introducerea unor reglementări privitoare la regimul juridic al bunurilor aflate în patrimoniul formelor de exercitare a profesiei de avocat.

Totodată, potrivit **Expunerii de motive**, sunt preconizate și intervenții legislative referitoare la compatibilitatea „*calității de avocat cu cea de administrator sau membru al consiliului de administrație al unei societăți*”, respectiv „*cu poziția de acționar, asociat sau asociat unic al unei societăți*”.

2. Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Precizăm, totodată, că nu există suficiente referiri la impactul socio-economic, la impactul asupra sistemului juridic, cu sublinierea implicațiilor asupra legislației în vigoare și nici la consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri.

Din cuprinsul Expunerii de motive nu reiese ca soluțiile preconizate să fi fost precedate de o temeinică fundamentare.

În acest context sunt aplicabile considerentele exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012: „*Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]*”. Totodată, sunt aplicate și considerentele statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 139/2019¹.

5. Referitor la **fondul intervențiilor legislative preconizate**, semnalăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli **necesare, suficiente și posibile** care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie **temeinic fundamentate**, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și **cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne** și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului”.

Totodată, precizăm că, potrivit prevederilor art. 13 lit. a) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care: a) **proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune;**”.

În acest sens, menționăm că, potrivit **art. 1 alin. (1)** din Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

¹ „Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale”.

„Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei”.

Semnalăm că **Statutul profesiei de avocat din 3 decembrie 2011**, a fost adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

La **articolul unic pct. 1**, la textul preconizat pentru **art. 5 alin. (10)**, semnalăm că diferența față de textul *de lege lata* constă în introducerea în text a sintagmei „și altor activități conexe”, pentru care avocații să aibă dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării acestora.

Semnalăm că, prin utilizarea respectivei sintagme, fără a se preciza în mod expres care sunt acele activități conexe avute în vedere, eventual printr-o normă de trimitere la textul care reglementează respectivele activități, nu se asigură soluției legislative preconizate predictibilitate, accesibilitate și claritate.

Precizăm că la **art. 95 lit. e)** din **Statutului profesiei de avocat** sunt enumerate o serie de **activități conexe** care pot fi efectuate de avocat în executarea mandatului său, respectiv: *„completarea declarațiilor de impozit și plata acestora și a celorlalte datorii ale clientului legate de administrarea unor asemenea proprietăți, culegerea fructelor și încasarea veniturilor sau a altor rezultate ale investițiilor, mijlocirea/medierea operațiunilor financiare”.*

Subliniem că activitățile enumerate mai sus fac parte din sfera **activității profesionale** a avocatului.

Pe de altă parte, este de menționat faptul că exercitarea unor profesii libere autorizate presupune existența unui patrimoniu profesional care asigură desfășurarea unor activități care nu au caracter economic. În acest sens, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) teza a III-a din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Patrimoniile de afecțiune sunt masele patrimoniale (...) afectate exercitării unei profesii autorizate”.* În ceea ce privește constituirea formelor de exercitare a profesiei, avocații au posibilitatea de a-și stabili un patrimoniu afectat exercitării profesiei².

² În acest sens, precizăm că, potrivit prevederilor art. 5 alin. (10) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(10) La constituirea*

Observațiile sunt valabile, în mod corespunzător, și pentru sintagma „în activități conexe exercitării profesiei de avocat” de la **articolul unic pct. 2**, la textul preconizat pentru **art. 5¹ alin. (2)**, din care reiese că inițiatorii au în vedere, în intervențiile preconizate, **alte activități**, ce au legătură cu exercitarea profesiei de avocat, dar care nu se înscriu în sfera activităților profesionale desfășurate de avocat.

La **pct. 2**, textul propus pentru **art. 5¹ alin. (1)** prevede că „Bunurile aflate în patrimoniul formelor de exercitare a profesiei de avocat se utilizează cu prioritate pentru desfășurarea activităților specifice exercitării profesiei de avocat”, iar la **alin. (3)** al aceluiași articol se stipulează că „Afectarea bunurilor în scopul exercitării profesiei de avocat nu exclude utilizarea în alte scopuri a acestora, în condițiile prevăzute de lege”.

Subliniem că ambele texte redat *supra* sunt în contradicție cu dispozițiile **art. 183 alin. (1) lit. a)** din **Statutul profesiei de avocat**, care precizează că „patrimoniul comun este afectat exclusiv activității profesionale și are regimul patrimoniului de afectațiune profesională”, principiu valabil pentru toate formele de exercitare a profesiei de avocat.

La **pct. 3**, cu privire la textele propuse pentru **art. 16 lit. d¹) și d²)**, menționăm că acestea sunt redactate într-o manieră nespecifică normelor juridice, sunt generale și lipsite de claritate și precizie.

Astfel, semnalăm că aspectele avute în vedere sunt **deja reglementate** în cuprinsul prevederilor **art. 29 alin. (1)** din **Statutul profesiei de avocat**, care dispun că **sunt incompatibile** cu exercitarea profesiei de avocat, „*dacă legi speciale nu prevăd altfel: a) faptele personale de comerț exercitate cu sau fără autorizație; b) calitatea de asociat într-o societate în nume colectiv, de comanditar într-o societate în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni; c) calitatea de administrator într-o societate în comandită pe acțiuni; d) calitatea de administrator unic sau, în cazul unei pluralități de administratori, aceea de administrator cu puteri depline de reprezentare și administrare, de președinte al consiliului de administrație ori de*

formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afectațiune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscrierea efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.” Acest registru electronic a fost înființat prin Decizia nr. 212 din 30 martie 2017 a Comisiei Permanente UNBR, iar regulamentul său de organizare și funcționare a fost aprobat prin Hotărârea nr. 325 din 17 februarie 2018 a Consiliului UNBR.

membru în comitetul de direcție al unei societăți cu răspundere limitată; e) calitatea de președinte al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere ori de membru în comitetul de direcție sau în directoratul unei societăți pe acțiuni”.

Totodată, la **art. 29 alin. (2)** din același Statut, se precizează că avocatul **poate fi asociat sau acționar la societățile cu răspundere limitată sau la cele pe acțiuni**, iar potrivit **alin. (3) prima teză**, acesta poate îndeplini funcția de **membru în consiliul de administrație sau în consiliul de supraveghere al unei societăți pe acțiuni** ori de **membru al consiliului de administrație al unei societăți cu răspundere limitată**, cu obligația de a aduce acest fapt la cunoștința decanului baroului unde acesta își exercită profesia.

Așadar, de *lege lata*, avocații pot fi asociați sau acționari, respectiv membri în consiliul de administrație sau în consiliul de supraveghere **al unor anumite tipuri de societăți și în anumite condiții, strict reglementate**, normele propuse la **pct. 3** nefiind justificate în acest context.

*

* *

Ca urmare a celor de mai sus, este necesar ca propunerea legislativă să fie reconsiderat în totalitate, atât din punctul de vedere al configurării soluțiilor preconizate, care trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, în mod clar și precis, fără echivoc.

PREȘEDINTE
Florin VORDAȘ
FLORIN VORDAȘ

București
Nr. 659/22.09.2025